

- batolecí období**
  - 1 - 3 roky
    - 1 - 2 roky mladší batole
    - 2 - 3 roky starší batole

- základní charakteristika**
  - dochází k výraznému rozvoji
  - stává se samostatnějším aktivním subjektem vědomý si své vlastní existence a svých možností
  - charakteristickým znakem je osamostatňování a uvolňování různých vazeb spojené s expanzí do širšího světa

- období emancipace**
  - období autonomie
  - základní potřeby
    - spánek a bdění - to se prodlužuje
      - spánek denně 2-3 hodiny, v noci 12 hodin
      - bdění 6 hodin
    - strava
      - 13-15 měsíc začíná samo pít z hrnku
      - kolem 1 roku začíná jíst rukou
      - 16-18 měsíc začíná samo jíst
    - hygiena
      - od 19 - 21 měsíců začíná ovládat svěrače - hlásí samo potřebu
      - starší batole 2-3 roky - má vše "volní" pod kontrolou
      - končí pomočování v noci - tolerance do 6 let
      - vytváří si hygienické návyky - čištění zubů, mytí rukou
    - citový vývoj
      - mladší batole - sebeuvědomování
      - starší batole - 14 měsíců - období vzdoru
      - starší batolata jsou důvěřivější (půjdu i s cizím člověkem)
  - u mladších batolat paralelní hra - staví si svoje stavby
  - u starších batolat trojkontakt - spolupracují, pomáhají si
  - pro obě skupiny platí velká potřeba dostatečné míry lásky a bezpečí rodině (nosí si vlastní hračky, potřebuje cítit známou vůni...)

- rozvoj poznávacích procesů**
  - zrak
    - ve 2 roce dominantní vnímání - rozlišování tvarů (poznává vlastní obraz v zrcadle)
    - mladší - orientují se prostoru - předměty vnímají jako celek
    - starší - vnímají detaily (např. knoflíky)
  - vnímání tvarů a barev
    - starší je schopno rozlišit barvy na základě podobnosti (červené jako jahoda, zelené jako tráva)
    - mladší barvy nerozlišuje
  - základní tvary
    - mladší rozlišuje kostku, kouli, jehlan
    - starší rozlišuje krychli, kvádr, válec, kouli, jehlan
  - orientace v prostoru
    - mladší se orientuje dobře v uzavřeném prostoru kde to zná (doma) - venku ne
    - starší se orientuje i ve vnějším světě dle záchytných

bodů, naučené trasy apod...

- orientace v čase
  - starší se orientuje v čase - ráno - večer, roční doby
  - nejasné jsou termíny - za hodinu, za chvíli - chápe po obědě po večeři apod.
- pozornost
  - mladší - začínají se vytvářet základy úmyslné pozornosti (začne se na něco soustředit) - délka pozornosti když je něco zaujme je 19 minut
  - kolem 1 roku je délka pozornosti kolem 10 minut
  - průměrně je délka pozornosti celé batolecí období 20 minut
- myšlení
  - u mladších batolat probíhá nahlas, přemýšlí co zrovna dělá (myšlenka ve slovech)
  - u starších batolat se objevuje egocentrické myšlení - myslí na sebe - já něco chci (já budu stavět sněhuláka...)
- řeč
  - kolem 12 měsíců - tvorba slov, užívá 2-3 slova
  - okolo 14 měsíců - umí plnit příkazy (dej auto, kde je haf ...)
  - okolo 18 měsíců se objevuje dětský slovník - poslouchá hovor dospělých - rozumí, vnímá
  - od 20 měsíce tvoří věty (mami dej, mami ham, ...) - rozumí nešlapej do vody (šlápne)
  - kolem 2-3 roku užívá řeč jako dorozumívací prostředek, mluví ve větách, užívá monolog i dialog
- představivost a fantazie
  - od 14 měsíců objevuje ve hře slovo jako - chápe že jako je jen jako
  - u starších batolat se objevuje personifikace - dávání lidských vlastností neživým věcem
  - pochopení reality až okolo 13 let
- motorika
  - jemná
    - mladší batole v 18 měsících dokáže na sebe postavit 3 kostky
    - ve 2 letech mají až 6 kostek
    - mají potřebu čmárat - radost z pohybu - široká stopa
  - hrubá - základ chůze - na konci mladšího batolecího věku dochází ke koordinaci pohybu (levá ruka, pravá noha)
  - kolem 20 měsíce nosí předměty
  - u starších batolat je chůze jistá
  - když dítě získá jistotu v chůzi po rovině, má snahu chodit do schodů
  - běh
    - u mladších batolat je spojen s rychlou chůzí
    - u starších batolat se objeví u běhu fáze letu
    - seskoky - nepružné - dopadají s pevnými nohama - 20 cm